

Valorizacijska konferenca tematski sklop **Osebni razvoj**

»Pogum je mišica, ki jo je treba nenehno trenirati.«

Premagajmo tisto kepo v želodcu!

Nevenka Mandelj, knjižničarka z Osnovne šole Litija, je dejala, da so edina stalnica v življenju spremembe. Tako jo je pot v mednarodne vode odnesla šele pri petdesetih letih. Leta 2008 se je prvič vključila v eTwinning projekt, ki je bil nagrajen z nacionalnim in evropskih znakom kakovosti, nato pa jo je kolegica Urša Bajda povabila, da naredita še korak dlje in gresta tudi sami na mobilnost. Napisali sta prijavo za Comenius projekt, sama je bila izbrana, kolegica pa ne. Šla je na Malto za en teden in spoznala ogromno isto mislečih ljudi. Kasneje se je udeležila še nekaj kontaktnih seminarjev, a je bil strah še vedno prisoten, toda poudarja, da je bil ta proces vreden 'vsake kepe v želodcu'. Učiteljica s Poljske jo je povabila v triletni projekt KA2 z osmimi državami in sledila so tri leta zgodb. Poljski koordinator ji je ob slovesu dejal: »Nena, se ti zavedaš, kakšen osebni razvoj si naredila v treh letih?« In res ga je. Z mednarodnim sodelovanjem je krepila svoje znanje tujega jezika in zavedanje, da se lahko mednarodno udejstvuješ tudi s srednješolskim znanjem angleščine. Prav tako se je priučila informacijsko-komunikacijske tehnologije, vedno bolje se je znašla v tujini. Lotili so se tudi novega projekta KA1 in bili prvič neuspešni, nato pa so se znova prijavili in bili uspešni. Učijo se na neuspehih. Letos so dobili še projekt KA2. Dejala je: »Vse to je imenitno in prav delati zaradi otrok!«

Izkušnje za vse življenje

Polonca Trebše je odšla na 'prvo resno pot' v tujino leta 1999, ko je dobila štipendijo v ZDA. Nato pa je v okviru programa Leonardo da Vinci odšla v Francijo. Na Univerzi v Ljubljani so gostili študente v okviru bilateralnih štipendij, predvsem s Kitajske. Vzpostavila je tudi mrežo CEEPUS, čeprav so bili na začetku neuspešni. Zdaj delujejo že peto leto. Organizirajo tudi poletne šole. Kar nekaj težav so imeli s slovenskimi študenti, da so jih prepričali za odhod na mobilnost. Letos pa se jim dogaja, da pristopajo mlajši študenti, ki si sami želijo v tujino. Njihovo glavno poslanstvo so zadovoljni študenti. Mednarodno sodelovanje ti da namreč takšne izkušnje, ki ti jih nihče ne more vzeti.

Zgodba, ki me nikoli ni pustila na cedilu

Brigita Kropušek Razinger je dejala, da je težko ločiti osebni razvoj od profesionalnega. Zgodba s CMEPIUS-om je zanjo ena čisto posebna pravljica. To je zgodba, ki je ni pustila na cedilu. Prvič se ji je zazdelo, da lahko stopiš ven iz okvirjev, celo spodbuja se, da to storiš. In dejansko si nagrajen za to, da si drugačen od drugih. Poudarila je tudi: »Vsakič, ko grem in pridem nazaj domov, ugotovim, da je Slovenija čudovita.«

Ko se mladi zavejo lastne vrednosti

Aliana Moscatello je izpostavila, da lahko s pomočjo mobilnosti dijakom omogoči, da npr. vidijo, kakšne barve je nebo nad Parizom, torej da lahko dijaki na lastne oči vidijo stvari, o katerih so se prej lahko le pogovarjali. Prva mobilnost v Francijo je bila nepozabna izkušnja. Velik napor je bil poiskati prakso za šest slovenskih dijakov, saj so Francozi imeli predsodke. S težavo so potem uspeli najti mesta za dijake, ki pa so

se nato nadvse izkazali, pojavili so se v kar nekaj lokalnih člankih in celotna regija je spoznala, da Slovenija ni ena od ruskih pokrajin. Sedaj ne morejo zadostiti povpraševanju po slovenskih dijakih za prakso. Francoski delodajalci so navdušeni nad našim nivojem higijene, znanjem dijakov itd. Imela je tudi primer dijakinje s težko družinsko zgodovino, ki se je prav s pomočjo mobilnosti v Franciji začela zavedati lastne vrednosti: »Če lahko Francozom pečem kremšnite, potem sem nekaj vredna.« Mobilnost ji je dala vrednost, osebnostno je zrasla. Sedaj je samozavestna in zadovoljna mlada mamica. In takšni učinki mednarodnega sodelovanja so neprecenljivi!

Česa ne bi imeli brez mednarodnega sodelovanja?

»Če se za nekaj resno odločim, potem lahko to tudi izpeljem! Malce te samozavesti dajem tudi učencem.« (Nevenka Mandelj, OŠ Litija)

»Od mojega doktorata se je svet zelo spremenil. Ljudje morajo iti ven, da vidijo, kako je Slovenija krasna in da nehajo jamrati. Ljudje so potem dejansko pripravljeni nekaj narediti za to, da se stvari spremenijo oz. izboljšajo.« (Polonca Trebše, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za zdravstvo)

»Pogum!« (Brigita Kropušek Razinger, Ljudska univerza Velenje)

»Dijakom uspeš dopovedati, zakaj potrebujejo angleščino, kaj pomeni umeščanje v trg dela.« Prav s pomočjo mobilnosti ji je uspelo tudi razviti mrežo pomoči, da diskretno oblečejo in obujejo dijake, ki živijo pod pragom revščine. Zaradi mednarodnega sodelovanja sedaj tudi prepozna težave, ki jih sicer ne bi uspela prepoznati. (Aliana Moscatello, BIC Ljubljana)

V Slovenijo je prišla pred 22 leti. Prišla je polna moči, znanja, a je bil začetek vseeno težak. Naučila se je, da se moraš vedno boriti – tako na začetku kot tudi potem naprej. (Liana Cerar, Vrtec Antona Medveda Kamnik)

Maja Vodopivec Crkvenjaš, SVRK, je bila Erasmus+ študentka, kasneje pa je v okviru programa Grundtvig študentom za tretje življenjsko obdobje omogočila mobilnost v tujino. Med njim je bila tudi starejša gospa, upokojenka, ki je prvič odšla v tujino, in bila je navdušena.

Maja Jerman iz OŠ Vransko-Tabor se ukvarja z eTwinningom, sodeluje tudi v projektu Erasmus+ in z vsemi temi izkušnjami prenaša veliko pozitivnega na svoje učence. Pravi, da svet lahko pride k tebi domov. Že pred več kot dvajsetimi leti so doma gostili študenta s Poljske, s katerim so še danes v stikih. Hčerka je šla v Turčijo v okviru Comeniusa. Na šoli se je ustvarila skupina učencev, ki so želeli več. To se je ohranilo tudi zdaj, ko so ti učenci že študenti.

»Eno je že tvoj osnovni karakter. Z mobilnostjo pa dobiš pogum, da se res vse da. To prenašaš potem tudi na svoje študente in tudi lažje rešuješ nastale situacije. V nekem trenutku izgubiš občutek 'tujosti'. Drugače začneš gledati na svetovno dogajanje, kar se odraža tudi v tvojem lokalnem okolju. Sedaj se povsod počutim kot doma.« (Aleš Oven, Univerza na Primorskem)

Težko je govoriti o osebnem razvoju, ker smo na takšen način ranljivi in moramo pokazati, kaj so bile oz. so naše šibkosti. Dejstvo je tudi, da ne začenjamo svoje življenjske zgodbe vsi na isti izhodiščni točki. Veliko raje in lažje delimo zgodbe drugih ljudi, ki so nam mobilnost omogočili, kot pa govorimo o svojem razvoju. Vsi udeleženci so bili zaprošeni, da na listek napišejo z besedo ali dvema svojo ključno spremembo v osebnem razvoju, ki jo je prineslo mednarodno sodelovanje. V tej anonimnosti so bili z odgovori bolj osebni, odkriti, ranljivi in s tem tudi pogumni.